

8. RAZRED, HRVATSKI JEZIK, KRITERIJI OCJENJIVANJA PREMA ISHODIMA

DOMENA A	HRVATSKI JEZIK I	KOMUNIKACIJA			
ISHOD		RAZINA	USVOJENOSTI	ISHODA	
	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
A.8.1. - Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.	Učenik raspravlja spontano ili u planiranoj, pripremljenoj raspravi iznoseći svoje stavove dokazivanjem tvrdnje potkrepljuje čvrstim argumentima te govori s uvjerenjem; govor ima prirodan tempo bez oklijevanja i zastajkivanja. Izgovara rečenice koje su smislene i međusobno povezane.	Učenik govori tekstove različitih sadržaja i sudjeluje u raspravi izražavajući vlastite stavove, no ne uvijek potkrijepljene argumentima. Govor ima prirodan tempo, no uočavaju se nepotrebna ponavljanja.	Učenik izlaže na temu jasno i sustavno te sudjeluje u spontanoj i planiranoj raspravi iznoseći autorove stavove s odgovarajućom argumentacijom ili iznosi vlastite stavove nedovoljno potkrijepljene argumentima. Izgovara smislene i uglavnom povezane rečenice, ali se primjećuje nefunkcionalan izbor riječi.	Učenik raspravlja u planiranoj raspravi iznoseći samo autorove stavove; iznosi vlastite stavove u spontanoj raspravi bez valjane argumentacije. Govor nije tečan, česta su zastajkivanja, ponavljanja i ispravljanja; pravi nepredviđene i duge stanke. Izgovara rečenice koje nisu ulančane, dijelovi se rečenica ponavljaju.	Učenik ne govori pripremljeni tekst i ne sudjeluje u pripremljenoj raspravi.

A.8.2. - Učenik sluša tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga sa stečenim znanjem i iskustvom.	Učenik sluša tekst iznoseći bitne podatke, kritički se odnosi prema podacima u tekstu i prosuđuje ih na temelju razumijevanja i proširenog znanja o temi.	Učenik sluša tekst i sintetizira ga iznoseći bitne podatke, povezuje ga sa svojim iskustvom bez dodatnog znanja o temi.	Učenik sluša tekst i sintetizira sadržaj poslušanoga teksta; izdvaja i manje bitne dijelove teksta.	Učenik sluša tekst i sintetizira sadržaj koji ne sadrži samo bitne podatke.	Učenik sluša tekst, no ne objašnjava značenje teksta niti ga sintetizira.
A.8.3. - Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.	Učenik čita tekst te usmeno i pisano parafrazira sadržaj teksta u sažetak bez pripreme, prosuđuje tekst izražavajući svoje argumentirano mišljenje o pročitanoj, proširuje značenje početnoga teksta u različitim izvorima na vlastitu inicijativu.	Učenik čita tekst te oblikuje pisani i usmeni sažetak s pripremom, prosuđuje pročitani tekst povezujući ga s dosad stečenim znanjem o temi, proširuje značenje početnoga teksta u svim dodatnim izvorima koji su zadani.	Učita tekst i oblikuje sažetak koji ne sadrži sve potrebne podatke ili ima višak podataka, prosuđuje pročitani tekst iznoseći mišljenje o pročitanoj oslanjajući se na podatke iz teksta, proširuje početno značenje teksta u lako dostupnim izvorima.	Učenik prosuđuje pročitani tekst iznoseći svoje mišljenje o pročitanoj koje nema argumentirano uporište, proširuje početno značenje teksta samo ako je zadano dodatno istraživanje u dodatnim izvorima.	Učenik čita tekst, no ne objašnjava značenje teksta niti oblikuje pisani i usmeni sažetak.

A.8.4. - Učenik piše raspravljačke tekstove u skladu s temom i prema planu.	Učenik piše različite vrste tekstova u skladu s temom i prema planu. Piše tekst sa zadanim brojem riječi i u zadanom vremenu. Pregledava tekst nekoliko puta s ciljem poboljšanja provjeravajući pravopisnu i gramatičku točnost te stilsku ujednačenost.	Učenik piše različite vrste tekstova u zadanim veličinama i odgovarajućeg stilskeg izraza prema unaprijed oblikovanom planu. Piše tekst s malim odstupanjem u broju riječi, ali poštuje zadano vrijeme za pisanje. Pregledava tekst, stilski ga ujednačuje, odabire odgovarajuće riječi i izraze.	Učenik piše različite vrste raspravljačkih tekstova u skladu s temom prema površno razrađenom planu pa je i tekst površan; nedostaje pravi izbor riječi i izraza. Piše tekst u kojem je manje ili više riječi od zadanoga broja i/ili malim odstupanjem od zadanog vremena.	Učenik piše različite vrste tekstova bez plana ili je plan nedorečen i oskudan. Piše tekst u kojem je manje ili više riječi od zadanoga broja, s prekoračenjem vremena ili ga ne dovršava.	Učenik ne piše raspravljački tekst ili tekst koji piše nije u skladu s temom.
A.8.5. - Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o rečenicama po sastavu na oglednim i čestim primjerima. - jednostavne i složene rečenice - nezavisnosložene rečenice - zavisnosložene rečenice	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice, jednostavnu neproširenu rečenicu od jednostavne proširene rečenice od jednostavne proširene rečenice, rečenice prema izrečenosti subjekta, rečenice prema proširene rečenice, rečenice prema izrečenosti subjekta, rečenice prema priopćajnoj svrsi	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice, jednostavnu neproširenu rečenicu od jednostavne proširene rečenice, rečenice prema izrečenosti subjekta, rečenice prema priopćajnoj svrsi - razlikuje sve nezavisnosložene rečenice - piše zarez u nezavisnosloženim rečenicama prema pravilima bez izuzetaka	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice, jednostavnu neproširenu rečenicu od jednostavne proširene rečenice, rečenice prema priopćajnoj svrsi; ima poteškoća s razlikovanjem rečenica prema izrečenosti subjekta – ne razlikuje besubjektne rečenicu od rečenice s neizrečenim subjektom	- razlikuje jednostavnu od složene rečenice na temelju broja predikata - razlikuje nezavisnosložene rečenice s pomoću veznika na čestim primjerima; griješi u pisanju zareza - prepoznaje sastav zavisnosložene rečenice: surečenice i vezničke riječi - razlikuje priložne rečenice s pomoću	Učenik ne prepoznaje rečenice po sastavu.

- glagolski prilozi (preoblike) - zamjenice	- razlikuje sve nezavisnosložene rečenice - piše točno zarez u nezavisnosloženim rečenicama prema svim pravilima - razlikuje sve zavisnosložene rečenice - piše točno zarez u zavisnosloženim rečenicama prema svim pravilima o umetanju, naknadnom dodavanju i nizanju - sklapa rečenice povezivanjem, nizanjem i uvrštavanjem u novim jezičnim situacijama - razlikuje redoslijed surečenica u zavisnosloženoj rečenici: običan, inverzija i umetnut i sklapa rečenice u	- razlikuje sve priložne zavisnosložene rečenice - razlikuje predikatnu i atributnu rečenicu; ima poteškoća s razlikovanjem objektne i subjektne rečenice kad su povezane istim ili netipičnim vezničkim riječima - prepoznaje rečenice sklopljene povezivanjem, nizanjem i uvrštavanjem na primjerima - razlikuje redoslijed surečenica u zavisnosloženoj rečenici na primjerima - zamjenjuje glagolski prilog zavisnom surečenicom i obrnuto - razlikuje odnosne i neodređene zamjenice u službi vezničkih riječi	- razlikuje nezavisnosložene rečenice na čestim primjerima; ima poteškoća u razlikovanju rečenica nastalih nizanjem od rečenica u kojima se obvezno piše zarez - razlikuje priložne zavisnosložene rečenice - razlikuje predikatnu rečenicu u najčešćem poznatom obliku. - ima poteškoće u razlikovanju subjektne, objektne i atributne rečenice, osobito ako su povezane istim ili netipičnim vezničkim riječima - opisuje tvorbu glagolskih priloga; griješi u preoblici zavisne surečenice u glagolski prilog i obrnuto zato što nije točno odredio vid glagolu pri tvorbi - opisuje upotrebu odnosnih i neodređenih zamjenica u rečenici	pitanja i tipičnih vezničkih riječi - ne razlikuje predikatnu, subjektnu, objektnu i atributnu rečenicu - opisuje tvorbu glagolskih priloga, ali ne može preoblikovati zavisnu rečenicu u glagolski prilog i obrnuto - nabraja odnosne i neodređene zamjenice	
--	---	--	---	--	--

	svim redoslijedima u novim situacijama - zamjenjuje glagolski prilog zavisnom surečenicom i obrnuto u novim situacijama - upotrebljava odnosne i neodređene zamjenice sklapajući zavisnosložene rečenice u novim jezičnim situacijama				
A.8.6. - Učenik uspoređuje različite odnose među riječima te objašnjava njihovo značenje u različitim kontekstima.	Učenik objašnjava značenje i ulogu riječi na temelju konteksta i stilskih obilježja; - objašnjava značenje sinonima u više različitih konteksta - razlikuje usvojenice, prilagođenice i tuđice - zamjenjuje prilagođenice i tuđice	Učenik odabire odgovarajuće riječi s obzirom na isti kontekst, zamjenjuje strane riječi hrvatskim riječima; - objašnjava značenje sinonima u najmanje dva različita konteksta - prepoznaje istoznačnice i bliskoznačnice na temelju konteksta - navodi nove primjere antonima ili suprotnica - prepoznaje usvojenice, prilagođenice i	- objašnjava poznate (obrađene) primjere sinonima - prepoznaje primjere antonima ili suprotnica u rečenici - prepoznaje najčešće tuđice i zamjenjuje ih riječima hrvatskoga standardnog jezika - navodi primjere neologizama koji su obrađeni - opisuje primjere pleonazama	- opisuje sinonime - opisuje antonime ili suprotnice - navodi poznate primjere antonima ili suprotnica - opisuje posuđenice vlastitim riječima - opisuje pleonazme - opisuje frazeme	Učenik ne razlikuje značenje riječi.

	riječima hrvatskoga standardnog jezika - analizira pleonazme izdvajajući dio koji je suvišan - objašnjava značenja frazema u govoru i pismu - upotrebljava frazeme u novom kontekstu	tuđice na primjerima i zamjenjuje ih riječima hrvatskoga standardnog jezika – objašnjava značenje pleonazama odbacujući suvišnu riječ - objašnjava značenje frazema uspoređujući ga s osnovnim značenjem	- prepoznaje frazeme u rečenici - objašnjava značenja najpoznatijih frazema		
DOMENA B –	KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO				
ISHODI		RAZINA	USVOJENOSTI	ISHODA	
	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
B.8.1. - Učenik obrazlaže odnos proživljenoga iskustva i iskustva stečenoga čitanjem književnih tekstova.	Učenik procjenjuje etičku (dobro, savjest, zlo, sloboda, sreća, ljubav vrlina, identitet) i idejnu razinu teksta primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz	Učenik se služi književnoteorijskim pojmovima u opisivanju književnoga teksta na etičkoj i idejnoj razini: prozne vrste, poetske vrste, dramske vrste; uspoređuje dva teksta istoga autora navodeći sličnosti i razlike, uspoređuje tekstove iste književne vrste i tematike uočavajući sličnosti i	Učenik opisuje etičku razinu teksta navodeći primjere za različita ljudska ponašanja (pozitivna i negativna); uspoređuje tekstove istoga autora navodeći zajedničke motive, -uspoređuje tekstove iste tematike navodeći sličnosti, uspoređuje	Učenik čita tekstove istoga autora opisujući sličnosti nakon obrade; Čita tekstove iste književne vrste i tematike izdvajajući sličnosti, uspoređuje tekst s njegovom filmskom adaptacijom prema zadanim usmjerenim pitanjima.	Učenik ne objašnjava proživljeno iskustvo ni iskustvo stečeno čitanjem književnih tekstova.

	prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste, objašnjava estetsku vrijednost književnoga teksta, uspoređuje više tekstova istoga autora navodeći sličnosti i razlike, uspoređuje tekstove iste književne vrste i tematike uočavajući sličnosti i razlike na temelju doživljaja i znanja o književnoteorijskim pojmovima, uspoređuje tekst s njegovim adaptacijama u drugim medijima (film, televizija, radio, kazalište, strip) komentirajući i prosuđujući uspješnost prijenosa teksta u drugi medij	razlike prema zadanim smjernicama za usporedbu, uspoređuje tekst s njegovim adaptacijama u drugim medijima prema zadanim smjernicama za usporedbu.	tekst s njegovom filmskom ili dramskom adaptacijom prema zadanim smjernicama navodeći sličnosti.		
--	---	---	---	--	--

B.8.2. - Učenik interpretira književni tekst na temelju vlastitoga čitateljskog iskustva i znanja o književnosti.	Učenik razlikuje sve vrste lirskih pjesama navodeći primjere pjesama i objašnjavajući obilježja - razlikuje sve prozne vrste na temelju obilježja i na primjerima - razlikuje sve karakterizacije lika - raspravlja o likovima na temelju izgleda, osobina, govora, razmišljanja, emocionalnih i psihičkih reakcija i društvenog statusa - interpretira lirsku pjesmu, prozni ili dramski tekst primjenjujući književnoteorijska znanja - pokazuje ovladanost svim	Učenik razlikuje vrste lirskih pjesama prema obilježjima - opisuje obilježja proznih vrsta navodeći primjere - razlikuje psihološku i etičku karakterizaciju; osobinu i osjećaj - izdvaja primjere socijalne, govorne i fizičke karakterizacije - interpretira prema zadanom obrascu lirsku pjesmu, prozni ili dramski tekst primjenjujući književnoteorijska znanja	Učenik prepoznaje socijalnu pjesmu prema obilježjima; opisuje obilježja misaone pjesme - opisuje obilježja proznih vrsta - razlikuje roman od kraćih proznih vrsta - opisuje obilježja govorne, fizičke, etičke, psihološke i socijalne karakterizacije navodeći primjere za govornu, fizičku i etičku karakterizaciju	Učenik opisuje obilježja socijalne i misaone pjesme, opisuje osnovna obilježja proznih vrsta, opisuje socijalnu i psihološku karakterizaciju lika, prepoznaje fizičku i etičku karakterizaciju na primjeru, opisuje osnovne književnoteorijske pojmove koji se uče od petog do osmog razreda	Učenik ne objašnjava obilježja poetskog, proznog i dramskog teksta na poznatome primjeru
--	---	--	---	---	---

	književnoteorijski m pojmovima koji se uče od petog do osmog razreda na razini interpretacije.				
DOMENA C	KULTURA I MEDIJI				
	RAZINA	USVOJENOSTI	ISHODA		
ISHOD	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
C.8.1. - Učenik prosuđuje utjecaj medijskih tekstova radi komercijaliza-cije.	- navodi primjere različitih djelovanja i utjecaja medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja - analizira medijsku poruku i njihov utjecaj na primatelja - analizira medijsku poruku i objašnjava na koji način informacije, stavovi i ideje prikazani u medijskome tekstu	- prepoznaje pozitivan i negativan utjecaj medijskih tekstova na svakodnevni život primatelja - prepoznaje izravne i neizravne poruke u medijskom tekstu - opisuje utjecaj medija na formiranje vlastitih stavova - uspoređuje sliku stvarnosti koju nude mediji s vlastitom slikom stvarnosti - služi se funkcionalno internetom	- opisuje utjecaj medija - opisuje izravne poruke u medijskom tekstu - imenuje neizravne poruke na primjeru medijskoga teksta, ali ne zna objasniti njihov utjecaj na primatelja - uočava vezu medija i njihovog utjecaja na primatelja	- opisuje izravne poruke u medijskome tekstu prema unaprijed postavljenim pitanjima - opisuje na koji način reklame u medijima djeluju na kupovinu proizvoda	Učenik uspoređuje više tekstova istog sadržaja, no ne uočava razlike u predstavljanju istoga sadržaja.

	utječu na formiranje vlastitih stavova - objašnjava razliku između slike stvarnosti koju nude mediji i vlastite slike stvarnosti uspoređujući vrijednosti - služi se funkcionalno internetom				
C.8.2. - Učenik prosuđuje popularnokulturne tekstove s obzirom na književni kontekst i kontekst ostalih umjetnosti.	Učenik prosuđuje popularnokulturne tekstove i dovodi ih u vezu s različitim kontekstima. Objašnjava na koji način likovi iz popularnokulturnih tekstova mogu biti objekt identifikacije na primjeru. Objašnjava postojanje različitih supkultura kao društveni fenomen.	Učenik uspoređuje popularnokulturne tekstove s njemu poznatim književnim tekstovima. Opisuje poznate primjere identifikacije širih društvenih masa s likovima iz popularnokulturnih tekstova Objašnjava sadržaj interesa koji povezuje različite supkulture.	Učenik objašnjava popularnokulturne tekstove u kontekstu vlastitoga društvenog okružja. Navodi primjere likova iz popularnokulturnih tekstova s kojima bi se mogao identificirati. Opisuje na koji se način stvara pojedina supkultura	Učenik čita zadane popularnokulturne tekstove iz vlastitog društvenog okružja. Opisuje na koji se način ljudi mogu povezati s likom iz popularnokulturnog teksta na najpoznatijim primjerima. Opisuje poznate supkulture iz svojeg društvenog okružja.	Učenik ne uočava vezu popularnokulturnih tekstova i društveno-ekonomskog okružja.

Pisane provjere/ispiti znanja: manje od 50%/1, 50/61%/2, 62/75%/3, 76/89%/4, 90/100%/5

Stvaralački radovi učenika (plakati, slikokazi, slikovnice, stripovi, pisani uradci) ocjenjuju se prema rubrici za vrednovanje s kojom su učenici upoznati.

Domaće zadaće se ne ocjenjuju, ali se nepisanje istih može evidentirati minusom u rubrici za opisno praćenje, a pet skupljenih minusa rezultirat će negativnom ocjenom koja se zbraja na kraju godine zajedno s ostalim ocjenama.

Učiteljica: Tajana Dumančić